Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0077

Stratégia rozširovania EÚ

Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. marca 2026 o stratégii rozširovania EÚ (2025/2110(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“), najmä na jej článok 49,

– so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),

– so zreteľom na závery Európskej rady z 23. až 24. júna 2022, 29. až 30. júna 2023, 26. až 27. októbra 2023, 14. až 15. decembra 2023, 27. júna 2024 a 17. decembra 2024 a na závery predsedníctva Európskej rady z Kodane z 21. až 22. júna 1993, známe aj ako kodanské kritériá,

– so zreteľom na svoje uznesenie z 13. decembra 2023 o 30 rokoch kodanských kritérií – ďalší impulz pre politiku rozširovania EÚ[1],

– so zreteľom na dohody o pridružení medzi EÚ a Albánskom[2], Bosnou a Hercegovinou[3], Gruzínskom[4], Kosovom[5], Moldavskou republikou[6]

---

1 Ú. v. EÚ C, C/2024/4173, 2.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4173/oj.
2 Ú. v. EÚ L 107, 28.4.2009, s. 166, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
3 Ú. v. EÚ L 164, 30.6.2015, s. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2015/997/oj.
4 Ú. v. EÚ L 261, 30.8.2014, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/494/oj.
5 Ú. v. EÚ L 71, 16.3.2016, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/342/oj.
6 Ú. v. EÚ L 260, 30.8.2014, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/492/oj.

(ďalej len „Moldavsko“), Čiernou Horou[7], Severným Macedónskom[8], Srbskom[9], Tureckom[10] a Ukrajinou[11],

– so zreteľom na oznámenie Komisie zo 4. novembra 2025 s názvom Oznámenie o politike rozširovania EÚ za rok 2025 (COM(2025)0690) a na predchádzajúce každoročné oznámenia na túto tému,

– so zreteľom na svoje uznesenia o správach Komisie o Kosove[12], Srbsku[13], Albánsku[14], Bosne a Hercegovine[15], Severnom Macedónsku[16], Čiernej Hore[17], Ukrajine[18], Moldavsku[19], Gruzínsku[20] a Turecku[21] za roky 2023 a 2024,

– so zreteľom na svoje uznesenie z 13. marca 2024 o užších väzbách medzi EÚ a Arménskom a potrebe mierovej dohody medzi Azerbajdžanom a Arménskom[22],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 29. februára 2024 o prehĺbení integrácie EÚ s ohľadom na budúce rozšírenie[23],

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. marca 2024 o reformách pred rozšírením a o preskúmaní politík (COM(2024)0146),

– so zreteľom na svoje odporúčanie z 23. novembra 2022 Rade, Komisii a podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku k novej stratégii EÚ pre

---

7 Ú. v. EÚ L 108, 29.4.2010, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2010/224/oj.
8 Ú. v. EÚ L 84, 20.3.2004, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2004/239(2)/oj.
9 Ú. v. EÚ L 278, 18.10.2013, s. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2013/490/oj.
10 Ú. v. ES L 361, 31.12.1977, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1964/732/oj.
11 Ú. v. EÚ L 161, 29.5.2014, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/295/oj.
12 Prijaté texty, P10_TA(2025)0094.
13 Prijaté texty, P10_TA(2025)0093.
14 Prijaté texty, P10_TA(2025)0155.
15 Prijaté texty, P10_TA(2025)0156.
16 Prijaté texty, P10_TA(2025)0157.
17 Prijaté texty, P10_TA(2025)0130.
18 Prijaté texty, P10_TA(2025)0175.
19 Prijaté texty, P10_TA(2025)0131.
20 Prijaté texty, P10_TA(2025)0158.
21 Prijaté texty, P10_TA(2025)0092.
22 Ú. v. EÚ C, C/2024/6555, 12.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6555/oj.
23 Ú. v. EÚ C, C/2024/6746, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6746/oj.

rozširovanie[24],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1529 z 15. septembra 2021, ktorým sa zriaďuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA III)[25],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1449 zo 14. mája 2024 o zriadení Nástroja na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán[26],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/792 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu[27],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/535 z 18. marca 2025, ktorým sa zriaďuje Nástroj na podporu reforiem a rastu pre Moldavskú republiku[28],

– so zreteľom na závery predsedníctva zo zasadnutia Európskej rady v Solúne, ktoré sa konalo 19. a 20. júna 2003,

– so zreteľom na vyhlásenia zo samitov EÚ – západný Balkán zo 17. mája 2018 v Sofii, zo 6. mája 2020 v Záhrebe, zo 6. októbra 2021 v Brde pri Kranju, zo 6. decembra 2022 v Tirane, z 13. decembra 2023 v Bruseli a z 18. decembra 2024 v Bruseli,

– so zreteľom na berlínsky proces, ktorý sa začal 28. augusta 2014,

– so zreteľom na spoločné vyhlásenie zo samitov Východného partnerstva zo 7. mája 2009 v Prahe, z 29. až 30. septembra 2011 vo Varšave, z 28. až 29. novembra 2013 vo Vilniuse, z 21. až 22. mája 2015 v Rige, z 24. novembra 2017 v Bruseli a z 15. decembra 2021 v Bruseli,

– so zreteľom na svoje odporúčanie z 19. júna 2020 Rade, Komisii a podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku k Východnému partnerstvu pred samitom v júni 2020[29],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 22. októbra 2025 o polarizácii

---

24 Ú. v. EÚ C 167, 11.5.2023, s. 105.
25 Ú. v. EÚ L 330, 20.9.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
26 Ú. v. EÚ L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.
27 Ú. v. EÚ L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
28 Ú. v. EÚ L, 2025/535, 21.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj.
29 Ú. v. EÚ C 362, 8.9.2021, s. 114.

a nárasteе represií v Srbsku rok po tragédii v Novom Sade[30],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 13. februára 2025 o ďalšom zhoršovaní politickej situácie v Gruzínsku[31],

– so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 29. novembra 2023 s názvom Aktuálny stav politických, hospodárskych a obchodných vzťahov medzi EÚ a Tureckom (JOIN(2023)0050),

– so zreteľom na stanovisko Európskeho výboru regiónov z 2. apríla 2025 k balíku Komisie týkajúcemu sa rozširovania 2024 – západný Balkán a Turecko,

– so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov č. 01/2022 z 10. januára 2022 s názvom Podpora EÚ pre právny štát na západnom Balkáne: napriek úsiliu zásadné problémy pretrvávajú,

– so zreteľom na správu Komisie o právnom štáte za roky 2024 a 2025,

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A10-0016/2026),

A. keďže proces rozširovania EÚ v posledných rokoch v niektorých kandidátskych krajinách výrazne pokročil; keďže deväť z desiatich krajín, ktoré sa v súčasnosti usilujú o vstup do EÚ, má štatút kandidátskej krajiny, niektoré z nich už mnoho rokov; keďže začatie prístupových rokovaní s Ukrajinou a Moldavskom prispelo k oživeniu politiky rozširovania;

B. keďže rozširovanie je jedným z najsilnejších zahraničnopolitických a geopolitických nástrojov EÚ a naďalej je kľúčovou hnacou silou dlhodobej bezpečnosti, mieru, stability a prosperity v Európe na základe spoločných demokratických hodnôt; keďže rozširovanie predstavuje historickú a jedinečnú príležitosť, s ktorou sú spojené významné sociálno-ekonomické, politické a bezpečnostné výhody pre EÚ aj pre krajiny zapojené do procesu rozširovania;

C. keďže z najnovšej správy Eurobarometra o rozširovaní vyplýva, že 56 % občanov EÚ podporuje ďalšie rozširovanie Európskej únie, pričom Ukrajina je najpreferovanejšou kandidátskou krajinou na pristúpenie, potom ako sa splnia všetky kritériá členstva v EÚ;

D. keďže podľa správy Eurobarometra predchádzajúce kolá rozširovania sú vnímané tak, že najväčšie výhody priniesli v oblasti hospodárskeho rastu a konkurencieschopnosti a ďalej posilneného globálneho vplyvu

---

30 Prijaté texty, P10_TA(2025)0248.
31 Ú. v. EÚ C, C/2025/2251, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2251/oj.

EÚ a lepšej bezpečnosti a obrany;

E. keďže proces pristúpenia k EÚ prináša hmatateľné výsledky sám osebe, pričom EÚ zostáva hlavným politickým, hospodárskym a obchodným partnerom krajín zapojených do procesu rozširovania; keďže celkový objem obchodu západného Balkánu s EÚ sa po nadobudnutí platnosti dohôd o stabilizácii a pridružení zvýšil o 62 %; keďže prehĺbené a komplexné dohody o voľnom obchode mali transformačný účinok na Moldavsko a Ukrajinu, pokiaľ ide o obchod aj hospodársky rozvoj, pričom obchod Moldavska sa zvýšil o 65,4 % a obchod Ukrajiny o 64,7 %;

F. keďže rozsiahla útočná vojna Ruska proti Ukrajine predstavuje vážnu hrozbu pre bezpečnosť na európskom kontinente aj mimo neho, čo dokazuje, že nerozširovanie so sebou nesie značné strategické náklady a ohrozuje bezpečnosť a stabilitu na celom našom kontinente; keďže táto stagnácia v procese rozširovania počas posledných rokov vytvorila vákuum, čím sa otvoril priestor pre Rusko a Čínu a ďalších škodlivých aktérov mimo EÚ; keďže Rusko úmyselne zasahuje v krajinách Východného partnerstva a západného Balkánu prostredníctvom operácií hybridných hrozieb vrátane zasahovania do volieb a kampaní zahraničnej manipulácie s informáciami a zahraničného zasahovania, snaží sa zastaviť proces pristúpenia k EÚ v týchto krajinách a ohrozuje bezpečnosť týchto regiónov prostredníctvom nezákonnej okupácie častí územia troch kandidátskych krajín, ako aj celého kontinentu;

G. keďže vplyv Číny sa nebezpečne rozširuje od projektov hospodárskej závislosti až po bezpečnostnú spoluprácu, najmä na západnom Balkáne a v Gruzínsku, pretože Čína naďalej využíva politickú nestabilitu a inštitucionálne nedostatky vo viacerých krajinách zapojených do procesu rozširovania na oslabenie ich cesty integrácie do EÚ a demokratickej správy vecí verejných;

H. keďže rozširovanie je proces založený na dosiahnutých výsledkoch, ktorého základným kameňom je naďalej nezvratný pokrok v oblasti právneho štátu, demokracie a základných hodnôt; keďže pristúpenie každej krajiny k EÚ závisí od trvalých, hĺbkových a nezvratných reforiem v základných oblastiach, počnúc právnym štátom a fungovaním demokratických inštitúcií; keďže o harmonograme pristúpenia rozhoduje kvalita potrebných reforiem, ktoré krajina uskutočňuje;

I. keďže EÚ je naďalej najväčším poskytovateľom investičnej a finančnej pomoci prostredníctvom nástroja predvstupovej pomoci IPA III, hospodárskeho a investičného plánu pre západný Balkán, Nástroja pre západný Balkán, Nástroja pre Ukrajinu, Nástroja pre Moldavsko, Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa a makrofinančnej pomoci;

J. keďže zosúladenie kandidátskych krajín so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou EÚ (ďalej len „SZBP“) zostáva jedným z kľúčových predpokladov pristúpenia k EÚ;

K. keďže rozhodovací proces týkajúci sa rozširovania je stanovený v článku 49 Zmluvy o EÚ a v rokovacích rámcoch vypracovaných pre každú kandidátsku krajinu;

L. keďže Európsky parlament zostáva spoľahlivým partnerom pristupujúcich krajín a obhajcom procesu rozširovania, ktorý umožňuje inštitucionálne a sociálno-ekonomické reformy v prospech občanov;

Geostrategický rozmer rozširovania

1. opakuje, že rozširovanie je strategickou reakciou na novú geopolitickú realitu a investíciou mimoriadneho významu pre bezpečnosť a stabilitu EÚ vzhľadom na rozsiahlu útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine, opakované porušovanie hraníc, hybridné útoky a iné nepriateľské akcie proti susedom, ako aj iné spoločné geopolitické výzvy, ktoré si vyžadujú dlhodobú politickú demokratickú víziu a odvážne rozhodnutia a kroky smerom k dokončeniu európskeho projektu;

2. opakuje, že rozširovanie je prínosné pre súčasné aj budúce členské štáty; zdôrazňuje, že z politického hľadiska je naliehavo potrebné, aby EÚ prejavila aktívne odhodlanie v súvislosti s procesom rozširovania, a to aj s cieľom zachovať dôveryhodnosť EÚ vo vzťahu ku krajinám zapojeným do procesu rozširovania a ich spoločnostiam; trvá na tom, že rozšírenie EÚ posilní európsku bezpečnosť a hospodárstvo; opäť zdôrazňuje, že budúcnosť západného Balkánu, Ukrajiny a Moldavska je v EÚ, v súlade s túžbami ich obyvateľov; zdôrazňuje, že náklady v prípade nerozšírenia presahujú náklady na dokončenie procesu a že nerozšírenie by predstavovalo riziko vytvorenia geopolitických šedých zón ohrozených škodlivým vplyvom tretích krajín, ktoré sa usilujú rozšíriť svoj politický, hospodársky a strategický vplyv;

3. zdôrazňuje, že pristúpenie je kľúčovým nástrojom na podporu trvalého mieru, demokracie, právneho štátu a základných práv, na podporu regionálneho zmierenia a stability a na ochranu kandidátskych krajín a susedstva EÚ pred škodlivým zahraničným zasahovaním, najmä z Ruska; domnieva sa, že politika rozširovania je nevyhnutným predpokladom vplyvu EÚ v čase zvýšenej geopolitickej nestability; zdôrazňuje, že prosperita a bezpečnosť EÚ spočíva v jej schopnosti brániť demokraciu, právny štát, ľudské práva a multilaterálny poriadok založený na pravidlách; pripomína spoločné kultúrne, historické a ľudské väzby medzi krajinami zapojenými do procesu rozširovania a členskými štátmi;

Strategické priority rozširovania EÚ: proces založený na

dosiahnutých výsledkoch a podmienenosť

4. víta pokrok dosiahnutý v posledných rokoch, vďaka ktorému môže dôjsť k rozšíreniu EÚ v blízkej budúcnosti; oceňuje významný pokrok Čiernej Hory a Albánska, pričom berie na vedomie ambíciu Čiernej Hory ukončiť prístupové rokovania do konca roka 2026 a Albánska do konca roka 2027; naliehavo vyzýva inštitúcie EÚ, najmä Radu, aby túto ambíciu opätovali, odstránili prekážky na strane EÚ, a tým zvýšili dôveryhodnosť a predvídateľnosť procesu, pričom plne dodržia zásadu, že proces bude striktne založený na dosiahnutých výsledkoch; víta skutočnosť, že Bosna a Hercegovina má štatút kandidátskej krajiny, a nabáda krajinu, aby podnikla ďalšie kroky na uskutočnenie reforiem;

5. oceňuje pozoruhodnú odolnosť a odhodlanie Ukrajiny na jej európskej ceste napriek útočnej vojne Ruska; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby naďalej podporovali Ukrajinu, a vyjadruje poľutovanie nad tým, že Rada nedospela k dohode v otázke využívania zmrazených ruských aktív; chváli Moldavsko za to, že napriek neustálym hybridným hrozbám výrazne pokročila na ceste k pristúpeniu k EÚ a úspešne dokončila proces preverovania; vyzýva na urýchlené otvorenie rokovacích blokov s Ukrajinou a Moldavskom a naliehavo vyzýva maďarskú vládu, aby sa zdržala ďalšieho blokovania rokovaní;

6. opakuje, že v súlade s článkom 49 Zmluvy o EÚ môže každý európsky štát požiadať o členstvo v EÚ za predpokladu, že rešpektuje hodnoty uvedené v článku 2 Zmluvy o EÚ vrátane ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a ľudských práv vrátane práv menšín; berie na vedomie zvýšenú podporu členstvu v EÚ vo viacerých krajinách, ktoré sa v minulosti pripravovali na vstup do EÚ, vrátane Islandu, ktorý má v úmysle usporiadať do roku 2027 referendum o obnovení prístupových rokovaní, a nabáda vedúcich predstaviteľov EÚ, aby pokračovali v budovaní užších väzieb s týmito krajinami; konštatuje, že 26. marca 2025 arménsky parlament prijal zákon, ktorým formálne podporuje členstvo v EÚ, a vyzval vládu krajiny, aby začala proces pristúpenia k EÚ, a domnieva sa, že trvalé reformy upevňujúce demokraciu Arménska by mohli viesť k posunu vo vzťahoch medzi EÚ a Arménskom; víta potenciálne iniciatívy Grónska na posilnenie svojich politických, inštitucionálnych a hospodárskych väzieb s EÚ vzhľadom na rastúcu podporu pristúpenia k EÚ;

7. pripomína, že predchádzajúce kolá rozširovania prispeli k značnému hospodárskemu rastu v nových aj starých členských štátoch; zdôrazňuje, že voľný pohyb zlepšil pracovné vyhliadky a mzdy a výrazne znížil chudobu prostredníctvom remitencií; zdôrazňuje, že rozširovanie malo pozitívny vplyv na životnú úroveň zlepšením pracovného práva, zdravotných a bezpečnostných noriem, rodovej rovnosti, digitálnych služieb, vzdelávania a nediskriminácie;

8. opakuje, že pristúpenie musí byť naďalej zvratným procesom, založeným na dosiahnutých výsledkoch, pričom každého žiadateľa treba posudzovať z hľadiska kodanských kritérií, súladu s acquis EÚ a všetkých dodatočných podmienok stanovených v rámci rozširovania; zdôrazňuje, že cesta každej krajiny k integrácii do EÚ sa musí posudzovať na základe jej vlastných dosiahnutých výsledkov a že žiadna krajina by sa nemala spájať s inou krajinou ani by sa k nej nemalo pristupovať ako k súčasti balíka; zdôrazňuje, že v súvislosti s hodnotami a základnými zásadami EÚ nemožno umožniť žiadne skratky;

9. zdôrazňuje, že hoci by sa proces mal stať postupnejším a dynamickejším s jasnými reformnými cieľmi, plánmi a priebežnými harmonogramami, nemôžu sa uplatňovať žiadne zrýchlené postupy, pretože by to mohlo ovplyvniť integritu prístupového procesu; konštatuje, že viaceré kandidátske krajiny si už stanovili ambiciózne ciele na ukončenie rokovaní, ktoré by sa mali podporovať, ak budú sprevádzané hmatateľnými reformami;

10. zdôrazňuje, že právny štát, demokratické reformy, sloboda médií a základné práva vrátane práv menšín musia byť naďalej v popredí rozširovania; zdôrazňuje význam nezávislosti súdnictva, boja proti korupcii, začlenenia a podpory občianskej spoločnosti a priaznivého prostredia bez zastrašovania ako kľúčových predpokladov udržateľného pokroku na ceste k členstvu v EÚ, najmä v čase silnejúcich autoritárskych tendencií; zdôrazňuje, že všetky ostatné rokovacie kapitoly sa musia riadiť pokrokom v oblasti základných hodnôt;

11. zdôrazňuje potrebu dosiahnuť a uplatňovať rodovú rovnosť, a to aj odstránením rodovo motivovaného a domáceho násilia, chrániť práva detí a ich prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a plne uplatňovať zásadu nediskriminácie, a to aj voči komunite LGBTIQ+ a osobám so zdravotným postihnutím, počas celého prístupového procesu; zdôrazňuje, že ľudské práva sa musia chrániť nielen v právnych predpisoch, ale aj dôsledným vykonávaním v praxi; zdôrazňuje, že je potrebné, aby všetky krajiny zapojené do procesu rozširovania zabezpečili skutočné zastúpenie menšín na všetkých úrovniach verejnej správy, zachovali kultúrnu a jazykovú identitu menšín, zabezpečili prístup ku kvalitnému vzdelávaniu v menšinových jazykoch a účinne bojovali proti nenávistným prejavom a trestným činom motivovaným nenávisťou;

12. vyzýva Komisiu, aby do svojej výročnej správy o právnom štáte zahrnula všetky krajiny zapojené do procesu rozširovania, na ktoré sa táto správa v súčasnosti nevzťahuje; je osobitne znepokojený pretrvávajúcimi nedostatkami a stagnáciou procesov reformy súdnictva, pokusmi o zvrátenie pokroku v boji proti korupcii, obmedzeným pokrokom v reformách verejnej správy, nedostatočným zosúladením volebných právnych predpisov s európskymi normami,

ako aj polarizáciou spoločnosti, zmenšujúcim sa priestorom pre občiansku spoločnosť a potláčaním práva na pokojné zhromažďovanie, ku ktorým dochádza v niektorých krajinách zapojených do procesu rozširovania;

13. zdôrazňuje, že v EÚ ani v krajinách uchádzajúcich sa o členstvo v EÚ nie je miesto pre štvavú rétoriku, popieranie genocídy alebo glorifikáciu vojnových zločincov akejkoľvek strany; keďže konfrontácia s minulosťou je nevyhnutná pre skutočné zmierenie, ktoré má zásadný význam pre prosperujúce spoločnosti a úspešnú integráciu;

14. nabáda krajiny zapojené do procesu rozširovania, aby naďalej odhodlane a včas vykonávali potrebné reformy a dosahovali hmatateľný a nezvratný pokrok, počnúc plnením základných hodnôt; trvá na tom, že je potrebné vyvíjať neustále úsilie o podporu plurality médií, ochranu práv novinárov, ochranu prostredia pre investigatívnu žurnalistiku a zabezpečenie slobody prejavu vo všetkých krajinách zapojených do procesu rozširovania a zároveň vykonávať účinné mechanizmy na riešenie problému nenávistných prejavov, očierňujúcich kampaní, obťažovania, hrozieb a útokov proti novinárom; trvá na tom, že treba vyšetrovať a stíhať takéto trestné činy a zároveň riešiť otázku koncentrácie médií, politického a hospodárskeho tlaku a nedostatočnej transparentnosti, pokiaľ ide o financovanie a vlastníctvo médií;

15. zdôrazňuje potrebu zvýšiť zapojenie občanov a občianskej spoločnosti do procesu rozširovania; zdôrazňuje úlohu organizácií občianskej spoločnosti s preukázanými výsledkami a odvetvovými odbornými znalosťami pri preverovaní, prerokúvaní, vykonávaní a monitorovaní reforiem a pri zabezpečovaní transparentnosti, zodpovednosti a dôvery verejnosti v prístupový proces; zdôrazňuje význam trvalej podpory ich práce a bezpečného prostredia pre ich činnosť; naliehavo vyzýva na zvyšovanie vnútroštátneho povedomia o význame podpory občianskej spoločnosti a zvyšovania štátnej podpory jej činností vrátane prípravy na zmeny vo financovaní po pristúpení k EÚ;

16. opakuje svoju pozíciu, že zosúladenie so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou EÚ je základným ukazovateľom jasnej geostrategickej orientácie kandidátskej krajiny, jej odhodlania presadzovať základné hodnoty a zásady EÚ a pripravenosti na budúce členstvo v EÚ;

17. konštatuje, že niektoré kandidátske krajiny, predovšetkým Ukrajina, už prispievajú k európskej bezpečnosti a obrane; vyjadruje hlbokú úctu a vďaku ukrajinskému ľudu, ktorý každodenne platí najvyššiu cenu za zachovanie európskeho spôsobu života;

18. víta úspešné obnovenie dialógu o SZBP s partnermi na západnom

Balkáne a zdôrazňuje význam týchto partnerstiev pre mier a bezpečnosť; naliehavo vyzýva všetky kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny, aby sa prednostne zameriavali na rýchle a úplné zosúladenie so SZBP, a opakuje, že pristúpenie danej krajiny sa môže uskutočniť až vtedy, keď dosiahne úplný súlad so SZBP vrátane prijatia a vykonávania reštriktívnych opatrení a zosúladenia s vízovou politikou EÚ; konštatuje, že najviac znepokojujúci vývoj a úpadok demokracie pokračuje v krajinách zapojených do procesu rozširovania s najnižšou mierou zosúladenia so SZBP a v krajinách, ktorých proces pristúpenia k EÚ sa v skutočnosti zastavil, najmä v Srbsku, Gruzínsku a Turecku; naliehavo vyzýva EÚ a členské štáty, aby vyvinuli maximálne úsilie na zabránenie ďalším krajinám zapojeným do procesu rozširovania v tom, aby sa vydali rovnakou cestou; zdôrazňuje, že systematické odkláňanie sa od zosúladenia so SZBP predstavuje základnú prekážku pristúpenia k EÚ; očakáva, že kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny sa v plnej miere zosúladia aj so spoločnou bezpečnostnou a obrannou politikou (SBOP) vrátane jej zásad, cieľov a misií, keďže ide o kľúčový prvok prístupového procesu; nabáda Radu pre zahraničné veci, aby pozývala ministrov zahraničných vecí krajín zapojených do procesu rozširovania, ktoré sú plne zosúladené so SZBP, aby sa zúčastňovali na jej samitoch ako hostia;

19. berie na vedomie význam posilnenia úlohy kandidátskych krajín v európskej bezpečnosti a obrane a podporuje ich účasť, ktorá je založená na dosiahnutých výsledkoch, na vybraných obranných nástrojoch, programoch a projektoch EÚ, ako aj udelenie štatútu pozorovateľa týmto krajinám v Európskej obrannej agentúre; naliehavo vyzýva, aby boli zahrnuté do diskusie a záväzkov týkajúcich sa poskytnutia bezpečnostných záruk Ukrajine; uznáva prínos viacerých kandidátskych krajín k misiám SBOP EÚ a ich boju proti zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu proti EÚ a hybridným hrozbám a zdôrazňuje, že užšia integrácia posilňuje kolektívnu bezpečnosť a odolnosť voči hybridným hrozbám;

20. zdôrazňuje, že nesúlad so SZBP predstavuje pre EÚ bezpečnostné riziká, ako je umožnenie občanom tretích krajín získať právo cestovať do EÚ v rámci bezvízového styku tým, že sa im udelí občianstvo kandidátskej krajiny, alebo ďalšie zvyšovanie závislosti od Číny; trvá na tom, že treba stanoviť jasné podmienky, pokiaľ ide o spoluprácu s geopolitickými rivalmi, ktorých cieľom je oslabiť medzinárodný poriadok založený na pravidlách a oslabiť Európu a jej demokraciu;

21. zdôrazňuje, že regionálna spolupráca, najmä na západnom Balkáne, je predpokladom pristúpenia k EÚ; zdôrazňuje, že zmierenie, ktorého výsledkom sú dobré susedské vzťahy, je kľúčom k úspešnému pristúpeniu k EÚ; okrem toho zdôrazňuje, že nevyriešené dvojstranné záležitosti medzi krajinami EÚ a krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, by sa mali riešiť dvojstranne a v súlade s medzinárodným právom a nemali by sa využívať na blokovanie rozširovania;

zdôrazňuje, že nadmerné oneskorenia môžu negatívne ovplyvniť verejnú mienku aj politické odhodlanie v kandidátskych krajinách;

22. pripomína, že proces pristúpenia k EÚ závisí od plnenia podmienok uvedených v rokovacích rámcoch EÚ, podpory dobrých susedských vzťahov a dodržiavania dvojstranných a medzinárodných dohôd v súlade s kodanskými kritériami a zakladá sa na samotných výsledkoch danej krajiny; vyzýva Radu, aby zabránila tomu, aby dvojstranné otázky, ktoré nesúvisia s kodanskými kritériami, bránili pokroku;

23. zdôrazňuje význam dialógu medzi Belehradom a Prištinou, ktorý má zásadný význam pre to, aby Srbsko a Kosovo pokročili na svojej ceste do Európy, a prispeje k regionálnej stabilite a prosperite, ako aj význam toho, aby sa naďalej v dobrej viere vykonávala Dohoda z Prespy medzi Severným Macedónskom a Gréckom a Zmluva o priateľstve, dobrých susedských vzťahoch a spolupráci medzi Severným Macedónskom a Bulharskom v súlade s rokovacím rámcom EÚ;

24. opakuje svoje stanovisko, že je dôležité otvoriť a zverejniť vojnové a komunistické historické archívy s cieľom ďalej umožniť hľadanie pravdy a zmierenie a posilniť demokratickú správu vecí verejných; zdôrazňuje význam úplného vykonávania rozhodnutí vnútroštátnych a medzinárodných súdov, dodržiavania medzinárodných záväzkov týkajúcich sa vojnových zločinov a nezvestných osôb a riešenia glorifikácie vojnových zločincov a historického revizionizmu;

25. zdôrazňuje, že pri uplatňovaní prístupu založeného na dosiahnutých výsledkoch môže v prípade zhoršenia situácie v oblasti základných hodnôt dôjsť k zastaveniu alebo zrušeniu prístupových rokovaní, ktoré sa obnovia až po dosiahnutí dostatočného pokroku pri realizácii reforiem; zdôrazňuje, že krajiny s nedostatočnými výsledkami v oblasti demokratickej správy vecí verejných musia znášať dôsledky, aby sa zabezpečilo, že prístupový proces bude naďalej skutočne založený na dosiahnutých výsledkoch; opakuje, že EÚ musí proaktívne podporovať demokratické piliere v kandidátskych krajinách s cieľom posilniť stabilitu a dynamiku reforiem;

26. vyzýva na dôkladné vyhodnotenie politiky rozširovania z hľadiska jej obsahu, ako aj podstaty s cieľom posúdiť, prečo niektoré krajiny zapojené do procesu rozširovania dosiahli takýto obmedzený pokrok, najmä v oblasti právneho štátu, ľudských práv a demokracie; vyzýva na vyhodnotenie pokroku dosiahnutého nielen na legislatívnej úrovni, ale aj pokiaľ ide o vykonávanie;

27. vyzýva Komisiu, aby zriadila skupinu na monitorovanie vykonávania reforiem v rámci bloku základných hodnôt, kde sú rýchly pokrok alebo zhoršenie situácie často najviditeľnejšie a môžu významne ovplyvniť dôveryhodnosť a udržateľnosť prístupového procesu;

28. uznáva, že veľké nedostatky v predchádzajúcich dokončených procesoch rozširovania umožnili, aby po pristúpení k EÚ došlo k úpadku demokracie, čím sa oslabila dôveryhodnosť politiky rozširovania EÚ; konštatuje, že v kandidátskych krajinách, ktoré nedosiahli dostatočný pokrok na ceste k členstvu v EÚ, by EÚ mala posilniť svoju pomoc proeurópskym demokratickým aktérom občianskej spoločnosti, ktorí sú odhodlaní presadzovať reformy a európske hodnoty;

29. vyzýva delegácie EÚ v teréne, aby sústavne uplatňovali vierohodný prístup založený na dosiahnutých výsledkoch a dodržiavaní zásad právneho štátu a ochrany ľudských práv;

Zabezpečenie účinného fungovania rozšírenej Únie

30. domnieva sa, že proces prípravy na rozšírenie by mal prebiehať súbežne v EÚ aj v krajinách zapojených do procesu rozširovania, aby sa zabezpečilo účinné fungovanie rozšírenej Únie;

31. opakuje svoju výzvu inštitúciám EÚ a členským štátom, aby uskutočnili potrebné reformy na posilnenie EÚ a strategickej autonómie Európy, aby absencia takýchto reforiem neoddialila pristúpenie nových členských štátov;

32. opakuje svoju výzvu, aby sa posilnila schopnosť EÚ konať zavedením hlasovania kvalifikovanou väčšinou v oblastiach relevantných pre prístupový proces, a to najmä zrušením požiadavky jednomyseľnosti v čiastkových krokoch procesu rozširovania, keď sa rozhoduje o otvorení a uzavretí jednotlivých rokovacích blokov a kapitol; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že nadmerné využívanie jednomyseľnosti v čiastkových krokoch procesu rozširovania opakovane spomalilo rozširovanie EÚ a oslabuje podporu integrácie do EÚ zo strany verejnosti;

33. domnieva sa, že je potrebné preskúmať odvetvové politiky EÚ s cieľom posúdiť, ako začleniť nové členské štáty a zabezpečiť účinné fungovanie rozšírenej Únie; víta nadchádzajúce preskúmania politík pred rozširovaním ako zásadný krok pri príprave Únie na nových členov;

34. zdôrazňuje, že proces rozširovania ponúka značný potenciál zbližovania v niekoľkých kľúčových oblastiach, ako je hospodárstvo, ochrana životného prostredia a bezpečnosť, ako ukázali predchádzajúce kolá rozširovania; víta prvé účinky konvergencie vyvolané európskou perspektívou; zdôrazňuje, že politika súdržnosti a spoločná poľnohospodárska politika zohrávajú ústrednú úlohu pri podpore konvergencie medzi členskými štátmi EÚ a mali by sa zachovať pre rozšírenú Európsku úniu;

35. uznáva význam širokého uplatňovania postupnej integrácie do spoločných politík EÚ, ako je jednotný trh vrátane jednotného

digitálneho trhu, pre kandidátske krajiny, ktoré dosahujú významný pokrok v reformách súvisiacich s EÚ, a to spôsobom, ktorý je založený na dosiahnutých výsledkoch a je zvratný, pričom treba v plnej miere zachovať integritu vnútorného trhu EÚ a rovnaké podmienky; zdôrazňuje, že hoci postupná integrácia kandidátskych krajín môže týmto krajinám pomôcť pri vykonávaní acquis EÚ, a tým uľahčiť prechod na členstvo v EÚ, nemôže nahradiť plné členstvo v EÚ; zdôrazňuje, že budúce členské štáty by mali mať rovnaké práva a povinnosti ako súčasné členské štáty, a dôrazne nesúhlasí s vytvorením rôznych tried členstva;

36. zdôrazňuje skutočnosť, že najcennejším a najlepšie prijímaným výsledkom postupnej integrácie je liberalizácia vízového režimu; podporuje nové pravidlá, ktoré by umožnili pozastavenie liberalizácie vízového režimu pre štátnych príslušníkov krajín zapojených do procesu rozširovania, ktorí sú zodpovední za úpadok demokracie a závažné porušovanie ľudských práv vrátane prenasledovania pokojných demonštrantov, občianskej spoločnosti, pracovníkov médií a opozičných politikov a používania násilia proti nim;

37. zdôrazňuje, že kandidátske krajiny by mali mať možnosť postupnej integrácie v súlade s prístupom založeným na dosiahnutých výsledkoch a podmienenosti; zdôrazňuje, že je nevyhnutné zabezpečiť, aby bola postupná integrácia zvratná v prípadoch, keď kandidátska krajina zaostáva v plnení záväzkov;

38. opakuje, že proces rozširovania by sa mal podporiť tým, že kandidátske krajiny budú zapojené do fungovania inštitúcií EÚ, a to aj prostredníctvom štatútu pozorovateľa v príslušných orgánoch a inštitúciách vrátane Európskeho parlamentu a Agentúry EÚ pre základné práva;

39. zdôrazňuje, že je dôležité podporovať informovanosť verejnosti v európskych spoločnostiach o rozširovaní EÚ a jeho úlohe, ktorú bude zohrávať pri zabezpečovaní nadčasovej európskej integrácie; zdôrazňuje skutočnosť, že úspešný proces rozširovania bude výrazne závisieť od jasnej a transparentnej komunikačnej stratégie;

Podpora krajín zapojených do procesu rozširovania na ich ceste k členstvu v EÚ

40. zdôrazňuje, že EÚ by mala okrem stanovenia individuálnych reformných cieľov, plánov a priebežných harmonogramov pre každú pristupujúcu krajinu posilniť transparentnosť procesu a stanoviť jasné a predvídateľné harmonogramy pristúpenia kandidátskych krajín, ktoré na ceste k pristúpeniu najviac pokročili, aby nedošlo k oslabeniu dynamiky a strate dôveryhodnosti; domnieva sa, že rozšírenie EÚ by sa malo uskutočniť hneď po splnení všetkých prístupových podmienok v príslušných kandidátskych krajinách;

41. zdôrazňuje, že kľúčové reformy ovplyvňujúce fungovanie a

nezávislosť inštitúcií nesmú byť unáhlené ani politicky inštrumentalizované, najmä v kandidátskych krajinách so zložitým ústavným usporiadaním; zdôrazňuje, že zrýchlené postupy alebo tlak na dodržiavanie politických harmonogramov nesmú byť na úkor právnej kvality a inštitucionálnej integrity reforiem;

42. domnieva sa, že predvstupová finančná pomoc vrátane nástrojov na podporu západného Balkánu, Ukrajiny a Moldavska má kľúčový význam pri zabezpečovaní toho, aby krajiny zapojené do procesu rozširovania dostali štruktúrovanú finančnú podporu na inštitucionálnu a hospodársku transformáciu; zdôrazňuje, že všetka finančná pomoc EÚ musí dodržiavať a zachovávať podmienenosť predvstupovej pomoci, a to aj v oblasti právneho štátu a boja proti korupcii, aby boli chránené finančné záujmy EÚ a občanov oboch strán; konštatuje, že je potrebné upraviť spôsoby vykonávania nástroja IPA s cieľom uľahčiť proces prípravy a vzdelávania potrebný na využívanie štrukturálnych fondov;

43. zdôrazňuje, že rozširovanie si vyžaduje finančné reformy s cieľom riešiť okrem iného výzvy v oblasti politiky súdržnosti a poľnohospodárskej politiky a zabezpečiť, že rozpočet EÚ bude aj naďalej schopný plniť existujúce programy a politické priority;

44. konštatuje, že v návrhu viacročného finančného rámca (ďalej len „VFR“) na roky 2028 – 2034, ktorý predložila Komisia, sa rozširovanie jasne označuje za jednu zo strategických priorít Únie; zdôrazňuje skutočnosť, že rozširovanie tvorí ústredný pilier nástroja Globálna Európa a predstavuje 21 % (43,1 miliardy EUR) jeho navrhovaného rozpočtu, zahŕňa všetky súčasné a potenciálne kandidátske krajiny, ako aj partnerov vo východnom susedstve, a poskytuje cielené financovanie predvstupovej pomoci, posilňovania inštitúcií a vnútorných príprav EÚ na budúce pristúpenia;

45. požaduje primerané predvstupové financovanie v rámci nového VFR, ktoré bude vhodné pre očakávané rozšírenie EÚ počas jeho uplatňovania, keďže niektoré kandidátske krajiny pravdepodobne vstúpia do EÚ počas obdobia uplatňovania nadchádzajúceho VFR; požaduje jasné a konzistentné prideľovanie a vyčleňovanie predvstupových finančných prostriedkov pre kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny v pilieri VFR Globálna Európa a zdôrazňuje, že tieto prostriedky musia byť chránené pred presmerovaním na iné vonkajšie priority a mali by jasne odrážať priority v základných oblastiach a zároveň zlepšovať viditeľnosť a transparentnosť predvstupovej pomoci; trvá na tom, že finančné prostriedky musia priamo podporovať právny štát, reformu verejnej správy, sociálnu a územnú súdržnosť a posilnenie postavenia miestnych aktérov občianskej spoločnosti a nezávislých médií a ich zapojenie; vyzýva Komisiu, aby dôsledne uplatňovala cielenú podmienenosť na základe jasných kritérií pokroku, odmeňovala reformy a sankcionovala regresiu alebo pretrvávajúci nedostatok

pokroku;

46. opakuje svoju výzvu na vytvorenie rámca pre účinnú spoluprácu medzi Európskou prokuratúrou a prístupovými krajinami; nabáda kandidátov a potenciálnych kandidátov na pristúpenie k EÚ, aby urýchlene uzavreli dvojstranné pracovné dohody s Európskou prokuratúrou s cieľom uľahčiť úzku spoluprácu a stíhanie zneužívania finančných prostriedkov EÚ;

47. zdôrazňuje potrebu posilniť a lepšie zosúladiť financovanie vykonávania opatrení v oblasti životného prostredia, klímy a dobrých životných podmienok zvierat, ako aj podporu budovania kapacít pre kandidátske krajiny; berie na vedomie medziodvetvovú povahu a vysoké náklady týchto opatrení a skutočnosť, že majú zásadný význam pre udržateľný rozvoj, zosúladenie s Európskou zelenou dohodou a právnymi predpismi EÚ v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a integráciu do vnútorného trhu;

48. zdôrazňuje význam zapojenia kandidátskych krajín do prebiehajúcich a budúcich projektov EÚ v oblasti prepojenosti, dopravy, energetickej infraštruktúry, zelenej transformácie, digitálnej bezpečnosti, odolnosti a vojenskej mobility EÚ s cieľom posilniť bezpečnosť Európy v náročnom geopolitickom prostredí;

49. zdôrazňuje strategický význam čiernomorského regiónu pre bezpečnosť a prosperitu celého európskeho kontinentu; zdôrazňuje potrebu zlepšiť prepojenosť medzi Ukrajinou, Moldavskom, Rumunskom, Bulharskom a Tureckom v oblasti dopravnej, energetickej a digitálnej infraštruktúry s cieľom posilniť regionálnu odolnosť, diverzifikovať dodávateľské reťazce a zabezpečiť alternatívne obchodné trasy;

50. zdôrazňuje strategický význam projektov dopravnej a energetickej infraštruktúry vo východnom susedstve EÚ a na západnom Balkáne s cieľom posilniť geostrategickú autonómiu EÚ a vyzýva na ich rýchle dokončenie a plné uvedenie do prevádzky;

51. je znepokojený rastúcim vplyvom Číny v krajinách zapojených do procesu rozširovania, hospodárskou a politickou závislosťou vyplývajúcou z čínskych programov finančnej pomoci a značných investícií do kľúčových odvetví, ako je energetika, telekomunikácie, infraštruktúra a ťažobný priemysel a odvetvie surovín, a dlhodobými dôsledkami pre demokratickú odolnosť, hospodársku bezpečnosť a európske záujmy; vyzýva na silnejšiu a viditeľnejšiu angažovanosť EÚ, a to aj prostredníctvom dôveryhodných investičných alternatív;

52. víta dosiahnuté hmatateľné výsledky pre občanov pri znižovaní roamingových poplatkov medzi EÚ a západným Balkánom; vyzýva Komisiu, aby urýchlila úsilie o rozšírenie takýchto roamingových dohôd na všetky krajiny zapojené do procesu rozširovania s cieľom čo najskôr dosiahnuť roaming za vnútroštátne ceny a jednotnú oblasť

platieb v eurách (SEPA) pre všetky kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny;

53. vyzýva na väčšie zameranie na investície do ľudského kapitálu s cieľom podporiť konkurencieschopnosť a inovácie v kandidátskych krajinách a nájsť konkrétne riešenia nezamestnanosti mladých ľudí;

54. opakuje svoju výzvu Rade, Komisii a Európskej službe pre vonkajšiu činnosť, aby posilnili proaktívne a strategické komunikačné úsilie zamerané na hmatateľné výhody členstva v EÚ v krajinách zapojených do procesu rozširovania a v členských štátoch, a to tak, že vypracujú prispôsobené komunikačné stratégie založené na faktoch a zamerané na výsledky, ktoré budú podporovať ciele EÚ a zahŕňať miestnu občiansku spoločnosť a médiá, a nebudú sa spoliehať na všeobecné komunikačné kampane; v tejto súvislosti zdôrazňuje kľúčovú úlohu mladých ľudí, keďže mládežnícke hnutia opakovane preukázali, že zásadnou mierou prispievajú k prodemokratickému aktivizmu v kandidátskych krajinách; okrem toho opakuje svoju výzvu Komisii, aby zabezpečila plnú viditeľnosť podpory a investícií EÚ v kandidátskych krajinách a informovanosť verejnosti o nich pomocou jasného označenia a vlajky EÚ, a to aj vtedy, keď sa poskytujú prostredníctvom medzinárodných organizácií; trvá na tom, že hoci USA prestali podporovať nezávislé médiá a aktérov občianskej spoločnosti v kandidátskych krajinách, EÚ má veľký záujem rýchlo posilniť svoje zapojenie; zdôrazňuje, že podpora občanov bude v ratifikačných procesoch rozhodujúca, a preto komunikácia musí apelovať na rozum aj emócie; naliehavo vyzýva inštitúcie EÚ, aby podporovali inkluzívne verejné diskusie o rozširovaní, zapájali širokú verejnosť do zmysluplnej diskusie a umožnili účinnú účasť verejnosti na tomto procese; zdôrazňuje význam väčšieho zapojenia občanov do procesu rozširovania na miestnej úrovni v členských štátoch EÚ aj v prístupových krajinách;

55. zdôrazňuje kľúčovú úlohu orgánov a politických lídrov v krajinách zapojených do procesu rozširovania pri budovaní spolupráce medzi stranami na reformách pristúpenia k EÚ, udržiavaní celospoločenského konsenzu o členstve v EÚ a účinnom a neustálom informovaní občanov o výhodách pristúpenia k EÚ; zdôrazňuje kľúčovú úlohu organizácií občianskej spoločnosti pri podpore verejnej diskusie založenej na faktoch o integrácii EÚ, boji proti dezinformáciám a uľahčovaní informovanej verejnej diskusie; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby systematicky zapájali aktérov občianskej spoločnosti do úsilia o strategickú komunikáciu v súvislosti s rozširovaním a reformami podporovanými EÚ;

56. naliehavo vyzýva Komisiu, aby aj na najvyššej úrovni používala vo svojej verejnej komunikácii jasnejší a priamejší jazyk, a to aj v súvislosti s nedostatkami, nedostatočným pokrokom a akýkoľvek zhoršením, najmä v oblasti právneho štátu, s cieľom dodržiavať podmienenosť, hájiť základné hodnoty EÚ a zachovať dôveru

proeurópskych a prodemokratických aktérov;

57. vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby sa v plnej miere zapojili do ďalšieho posilňovania reformných procesov v kandidátskych krajinách, najmä posilnením ich administratívnych kapacít prostredníctvom cielených programov budovania kapacít; vyzýva na posilnenie akademickej spolupráce a spolupráce vo vzdelávaní medzi členskými štátmi EÚ a krajinami zapojenými do procesu rozširovania podporou kurzov odbornej prípravy zameraných na európske hodnoty a právny štát, dobrú správu vecí verejných, verejnú správu a odstránenie korupcie a vytvorením priestoru na spoločnú odbornú prípravu verejných činiteľov z krajín zapojených do procesu rozširovania vrátane úradníkov z miestnych a regionálnych samospráv; zdôrazňuje úspech twinningových projektov pri prenose odvetvových odborných znalostí a zdôrazňuje potrebu stavať na týchto pozitívnych skúsenostiach, v neposlednom rade s cieľom zvýšiť zodpovednosť za proces rozširovania v členských štátoch; zdôrazňuje, že programy budovania kapacít by mali uprednostňovať aj posilnenie nezávislých organizácií občianskej spoločnosti a ochranu priestoru, v ktorom pôsobia; vyzýva Komisiu, aby podporovala programy na posilnenie postavenia miestnych komunít, dobrovoľníkov a občianskych iniciatív, ktoré podporujú demokratickú kultúru, európske hodnoty a sociálnu súdržnosť;

58. zdôrazňuje úlohu parlamentnej diplomacie, zodpovednosti a programov EÚ na podporu demokracie pri udržiavaní dynamiky reforiem; opakuje, že je pripravený posilniť pravidelný a transparentný dialóg a spoluprácu s národnými parlamentmi kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajín, a to nadviazaním na predchádzajúce pozitívne skúsenosti a úspešné formáty a tým, že bude plne využívať existujúce nástroje a iniciatívy Európskeho parlamentu na podporu demokracie a podporovať prísnejší parlamentný dohľad nad procesom pristúpenia k EÚ a súvisiacimi reformami;

59. zdôrazňuje, že je potrebné uskutočniť reformy volebného systému, ktoré zabezpečia slobodné, spravodlivé a demokratické voľby v súlade s medzinárodnými normami; zdôrazňuje, že predpokladom finančnej podpory a pokroku je splnenie kritérií týkajúcich sa plurality, integrity strán, transparentnosti financovania strán a médií a nezávislosti súdnictva a médií; nabáda EÚ a členské štáty, aby pred formálnym pristúpením využívali participatívne nástroje zapájajúce občanov, parlamenty, občiansku spoločnosť a mladých ľudí, aby si vymieňali názory, zvyšovali vzájomné porozumenie a posilňovali zmysel pre zodpovednosť;

60. je znepokojený rozsiahlymi a škodlivými dezinformačnými kampaňami, ktoré už dlhé roky nepretržite vedie Rusko a ďalší aktéri a ktoré od začiatku útočnej vojny Ruska proti Ukrajine nabrali na intenzite; konštatuje, že kandidátske a potenciálne kandidátske

krajiny a susedstvo EÚ sú jasným terčom ruských operácií zahraničnej manipulácie s informáciami a zahraničného zasahovania, pričom jedným z cieľov je diskreditovať EÚ a znížiť vnímanú hodnotu integrácie do EÚ;

61. nabáda na posilnenie dialógu EÚ s občianskou spoločnosťou a zvýšenie podpory nezávislých investigatívnych médií, orgánov zaoberajúcich sa overovaním faktov a organizácií občianskej spoločnosti, ktoré pracujú v oblasti mediálnej gramotnosti, s cieľom účinne bojovať proti dezinformáciám a zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu; zdôrazňuje potrebu nepretržitej podpory a úzkej spolupráce so všetkými krajinami zapojenými do procesu rozširovania, ktoré čelia silnému vonkajšiemu zasahovaniu do procesu zbližovania sa s EÚ a do volebných procesov; vyzýva na uplatnenie skúseností získaných z partnerskej misie EÚ v Moldavsku; zdôrazňuje, že je dôležité posúdiť a zlepšiť účinnosť nástrojov EÚ, ktoré majú pomáhať kandidátskym krajinám v boji proti zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu; víta zámer Komisie rozšíriť navrhovaný Európsky štít na obranu demokracie na pristupujúce krajiny, a tak posilniť ich schopnosť reagovať na hrozby, ako sú zahraničná manipulácia s informáciami a zahraničné zasahovanie a dezinformačné kampane; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby prehĺbili spoluprácu so zraniteľnými krajinami zapojenými do procesu rozširovania v oblasti informačnej odolnosti, kybernetickej bezpečnosti a hybridných hrozieb; vyzýva ESVČ a delegácie EÚ v tretích krajinách, aby ďalej posilňovali svoje príslušné kapacity v boji a odpore proti dezinformáciám a propagande namiereným proti SZBP EÚ, a to aj investovaním do komunikačných kampaní na boj proti zahraničnému vplyvu;

62. so znepokojením konštatuje, Rusko sa čoraz väčšmi prezentuje ako globálny obranca tzv. tradičných hodnôt, pričom využíva ruskú pravoslávnu cirkev ako nástroj na šírenie dezinformácií a projekciu mäkkej moci, najmä v krajinách bývalého Sovietskeho zväzu; zdôrazňuje, že takéto praktiky sú zamerané na oslabenie demokracie, sociálnej súdržnosti a proeurópskej orientácie; žiada, aby SZBP a politika rozširovania zahŕňala osobitné opatrenia na boj proti takémuto vplyvu vrátane diplomacie založenej na viere, strategickej komunikácie a podpory náboženských komunít, ktoré boli obeťami sovietskeho útlaku;

°

° °

63. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov a vládam a parlamentom krajín zapojených do procesu rozširovania.